

BIBLIOTHEEK

Oktober 2016

Toekomst van de Bibliotheek

Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken

Een onderzoek naar de toekomst van de
Bibliotheek

BiebPanel

Inhoud

Onepager	2
Conclusies en aanbevelingen	3
Verantwoording	7
1. Toekomstbeeld van de Bibliotheek over 10 jaar	9
1.1 Toekomstbeeld Bibliotheek	10
2. Relevantie van de Bibliotheek over 10 jaar	14
2.1 Wensen t.a.v. Bibliotheek over 10 jaar	15
2.2 Quotes van leden Drenthe Plattelandsbibliotheken	18
3. Bibliotheekconcepten van de toekomst	19
3.1 Aansprekendheid	20
4. Participatie van leden	21
4.1 Wens van leden m.b.t. participatie in Bibliotheek	22
4.2 Inhoud van participatie leden	23
4.3 Toelichting leden over participatie in Bibliotheek	24
Bijlagen	
Steekproef	

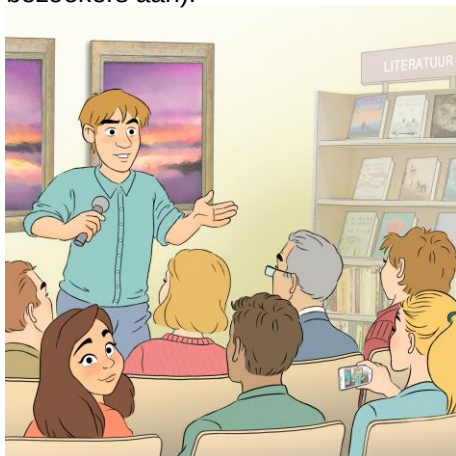
Onepager

Met dit onderzoek geven we u inzicht in het beeld en de wensen van BiebPanelleden ten aanzien van de Bibliotheek in de toekomst. Wat moet de Bibliotheek bieden, welke bibliotheekconcepten spreken aan en op welke manier willen leden zelf actief zijn in de Bibliotheek?

De Bibliotheek in de toekomst: boeken centrale rol

Voor leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken hebben boeken ook over 10 jaar nog steeds een centrale rol in de Bibliotheek; d.w.z. die zijn één van de belangrijkste, spontaan genoemde, redenen om ook in de toekomst naar de Bibliotheek te gaan. Men heeft het dan vooral over fysieke boeken maar ook over (een ruim en actueel aanbod van) e-books. Leden noemen spontaan ook allerlei specifieke zaken met betrekking tot de ruimte die de Bibliotheek zou moeten bieden, en dat de Bibliotheek een ontmoetingsplek zou moeten zijn. Ook digitale diensten zijn voor een deel van de leden essentieel om in de toekomst gebruik te blijven maken van de Bibliotheek.

Leden zeggen in de toekomst vooral belangstelling te hebben voor het lenen van boeken, leestips en (hoewel minder dan in het totale Panel) kranten & tijdschriften. Ook blijft er interesse in activiteiten en cursussen (iets minder vaak werk-gerelateerd dan in het totale Panel). Daarnaast zien we belangstelling voor de maatschappelijke functie van de Bibliotheek (hulp en advies op allerlei gebieden), in Drenthe vooral in de zin van gemeentelijke diensten, vaker dan in het totale Panel. Bij een deel van de leden bestaat ook interesse voor nieuwere diensten, met name voor een 'speeltuin' met nieuwe gadgets (deze spreken relatief vaak minder frequente bezoekers aan).

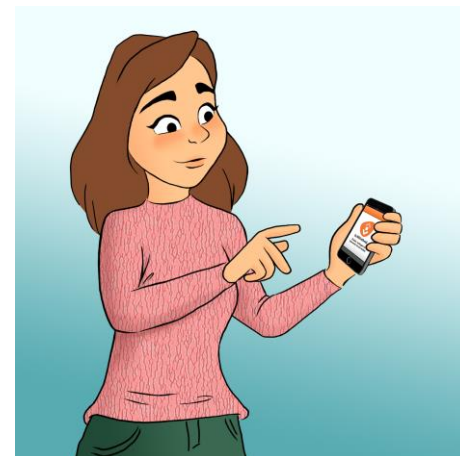

Bibliotheekconcepten: 'lezen & informatie' en 'persoonlijke ontwikkeling' favoriet

Dit beeld zien we ook terug in de bibliotheekconcepten die leden aanspreken. Meest aansprekend zijn nog steeds concepten die focussen op 'lezen & informatie' en op 'persoonlijke ontwikkeling', maar we zien zeker ook interesse voor concepten waarbij het accent ligt op 'jeugd en onderwijs', 'ontmoeting en verblijf' (hoewel minder dan gemiddeld) en 'participatie & zelfredzaamheid'; en ook voor de nieuwere bibliotheekconcepten als 'digitale communityvorming' en 'wetenschap & techniek'.

Participatie van leden in de Bibliotheek

Relatief veel leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken, zes op de tien, geven aan dat zij (misschien) wel op één of andere manier actief willen zijn in de Bibliotheek; hoogopgeleiden het vaakst. Men denkt daarbij dan vooral aan workshops, cursussen en lezingen op hun expertisegedied (hobby- of werk-gerelateerd). Verder ziet men zichzelf mogelijk actief in leesclubs of door middel van voorlezen.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies en aanbevelingen (1)

‘Toekomst van de Bibliotheek’

Dit onderzoek gaat over de toekomst van de Bibliotheek, vooral over het beeld en de wensen die leden hebben ten aanzien van de Bibliotheek in de toekomst. Het is daarmee, net als het onderzoek naar Maatschappelijke waarde, een abstracter onderwerp en biedt daarmee wat minder concrete aanbevelingen en handvatten voor acties op korte termijn. Het geeft u wél inzicht in de verwachtingen en ideeën van leden over de Bibliotheek van de toekomst. En in hoeverre deze aansluiten bij de transitie naar een educatieve en maatschappelijke Bibliotheek en bij de ontwikkelingen in de markt, zoals digitalisering, de toenemende kloof tussen hoger en lager opgeleiden en de kenniseconomie.

Zoals bekend kunnen mensen zich vaak moeilijk voorstellen hoe de wereld er in de toekomst uit ziet en wat men zelf zou willen over bijvoorbeeld 10 jaar. Dat betekent echter niet dat men in de praktijk niet open staat voor nieuwe ontwikkelingen en diensten. Door in de vragenlijst zowel open vragen op te nemen als concrete ideeën en concepten, hebben we geprobeerd zoveel mogelijk input van de leden naar voren te halen.

De Bibliotheek van de toekomst: boeken nog steeds centraal

Wat moet de Bibliotheek over 10 jaar aanbieden voor leden zodat ze er gebruik van blijven maken? Dit is de open vraag die aan de leden is gesteld.

De huidige leden in het totale BiebPanel, en ook de leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken, willen over 10 jaar nog steeds een Bibliotheek waarin boeken centraal staan. Veel leden zeggen specifiek dat ze hechten aan (een breed en actueel aanbod van) papieren boeken, maar ook een ruimer en actueler aanbod van e-books is voor veel leden een voorwaarde om in de toekomst gebruik te blijven maken van de Bibliotheek. In de open antwoorden die leden geven, vinden we specifieke, persoonlijke wensen ten aanzien van de boeken. Dan gaat het onder meer om het assortiment en de indeling en presentatie van de boeken. Zie de bijlagen met alle antwoorden.

Een enkel lid van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken zegt juist dat de Bibliotheek in de toekomst weinig fysieke boeken meer zal hebben: “Boeken moeten wel blijven bestaan, maar in de toekomst zal er vooral veel gebruik worden gemaakt van e-books. Fysiek zullen er misschien niet zoveel boeken aanwezig zijn, maar via internet zal het mogelijk moeten blijven om boeken te reserveren.” Of dat de Bibliotheek een duidelijk andere functie krijgt: “Misschien dat de Bieb ook een soort loketfunctie kan gaan hebben voor alle voorzieningen en activiteiten in de gemeente.” Of: “Bezorgservice: vooraf besteld materiaal thuis laten bezorgen. Handig voor minder mobiele mensen en in dorpen waar geen bibliotheek is. Het gebouw zelf zou meer de functie van archief kunnen vervullen, met uiteraard de mogelijkheid vooraf bestelde materialen op te halen.” Of dat de Bibliotheek onderdeel gaat uitmaken van andere publieke gebouwen: “Het lijkt me inderdaad dat wat jullie allemaal voorstellen prima in één gebouw zou kunnen plaatsvinden. Wat ik nog mis is een oplaadpunt voor je pasjes, voor fietsen, afhaalpunt voor pakjes, etc. Maar dat is dan allang geen bibliotheek meer, maar een verzorgingspunt, of een buurthuis, of adviespunt. En daar zou de bibliotheek prima in passen.”

Wat betreft digitale diensten: deze worden ook relatief vaak door leden genoemd als iets wat de Bibliotheek moet (gaan) bieden. Veel leden hebben ook bepaalde wensen ten aanzien van de fysieke ruimte, al zijn deze over het algemeen niet echt innovatief. Men noemt in dat kader onder andere rustige plekken zoals lees- en werkplekken, sociale ontmoetingsplekken, een eet-of drinkgelegenheid, alsmede specifieke wensen over de ruimte zoals multifunctioneel, ruim, laagdrempelig, e.d.

Conclusies en aanbevelingen (2)

Blijf vooral een tweeledige boodschap communiceren: dat de Bibliotheek veel boeken heeft, maar daarnaast vele andere diensten en mogelijkheden biedt. U kunt daarbij onder andere putten uit resultaten van eerdere BiebPanel-onderzoeken wat daarbij belangrijke en interessante zaken zijn voor uw leden. Denk bijvoorbeeld aan de onderzoeken over ontmoetings- en verblijfsfunctie, activiteiten, vindbaarheid & presentatie.

Dit onderzoek kan ook een goede aanleiding zijn om met uw medewerkers in gesprek te gaan over hoe zij de toekomst van de Bibliotheek zien; en hoe zich dit verhoudt tot het beeld en de wensen van de leden en het beleid van de Bibliotheek.

Relevantie van de Bibliotheek voor leden: vooral op ‘traditionele’ maar ook op nieuwere functies

De relevantie van de Bibliotheek voor leden ligt ook in de toekomst in de leen-, lees- en (digitale) informatiefunctie, hetgeen matcht met de uitgangspunten in het rapport Cohen waarbij de Bibliotheek in 2025 in de eerste plaats toegang blijft bieden tot informatie en kennis. Leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken hebben wel iets minder belangstelling voor (digitale) informatiebronnen en het lezen van kranten of tijdschriften dan het totale BiebPanel, maar het aandeel dat zegt hier ook over 10 jaar nog steeds belangstelling voor te hebben is nog altijd aanzienlijk. Binnen het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken heeft een grote groep, twee derde, belangstelling voor de maatschappelijke functie van de Bibliotheek in de zin van gemeentelijke diensten (zelfs meer dan in het totale Panel). Een ruime meerderheid van de leden is in dat kader ook geïnteresseerd in hulp bij het invullen van formulieren en financieel of juridisch advies. Ook zeggen veel leden over 10 jaar nog steeds belangstelling te hebben voor allerlei cursussen op het gebied van hobby's, en (hoewel minder dan in het totale Panel) op het gebied van studie/werk; alsmede voor kinderactiviteiten, films, voorstellingen en tentoonstellingen en voor het helpen van vluchtelingen.

Ook voor nieuwere zaken zoals het uitproberen van nieuwe gadgets, een repair-café (repareerbijeenkomsten), het gebruiken van oefenruimtes en een uitleencentrum (het delen van allerlei zaken) bestaat redelijk wat belangstelling, namelijk bij vier tot vijf op de tien leden van de Plattelandsbibliotheken. Verder zien we bij een redelijk grote groep interesse voor de sociale functie in de zin van mensen ontmoeten (71%) en kennis en ervaringen delen (45%). Dit laatste zien we ook terug in het feit dat een bibliotheekconcept dat focust op ‘communityvorming’ een behoorlijk deel van de leden aanspreekt (zie hierna).

We zien dus dat leden open staan voor nieuwe diensten en ideeën. Praat hier verder over met leden en niet-leden, voor verdiepende input en extra ideeën voor uw Bibliotheek. Dat kan bijvoorbeeld via kwalitatieve focusgroepen, interviews, polls, een forum of een chatsessie.

In dit onderzoek zien we dus dat bijna alle leden ook in de toekomst belangstelling hebben voor leestips en inspiratie. De Bibliotheek Drenthe Plattelandsbibliotheken geeft al leestips op de website. Voorbeelden van andere bibliotheken zijn: ‘toplijstjes uit uw Bibliotheek’ (Utrecht), leestips van medewerkers op de website of in de Bibliotheek (zoals in Hoorn, IJmond Noord), persoonlijke leestips van bezoekers op een bord in de Bibliotheek, leestips op de website in het kader van Boekstart, maar ook de website welkboek.nl. etc.

Conclusies en aanbevelingen (3)

Bibliotheekconcepten in de toekomst: 'lezen en informatie' en 'persoonlijke ontwikkeling' favoriet

We hebben leden enkele voorbeelden voorgelegd van hoe de Bibliotheek er in de toekomst kan uitzien. Welke bibliotheekconcepten spreken het meeste aan?

Leden voelen zich het meest aangetrokken tot een Bibliotheek die zich in de toekomst richt op 'lezen en informatie' en op 'persoonlijke ontwikkeling', dus de klassieke functies van de Bibliotheek. Maar ook andere bibliotheekconcepten, zoals 'jeugd en onderwijs' spreken veel leden aan (zeven op de tien; relatief vaak vrouwen); evenzo spreken de concepten 'ontmoeting en verblijf' en 'participatie en zelfredzaamheid' een grote groep leden aan (beide zes op de tien). Het bibliotheekconcept 'ontmoeting en verblijf' scoort in het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken wat minder hoog dan in het totale BiebPanel.

Toch zien we ook dat de nieuwere concepten die zich richten op '(digitale) communityvorming' en 'wetenschap en techniek' voor een redelijk grote groep (ongeveer vier op de tien leden) aantrekkelijk zijn.

Het concept dat zich richt op 'persoonlijke ontwikkeling' scoort dus hoog bij de leden. De landelijke imagocampagne 'de Bibliotheek maakt je rijker', waarin de Bibliotheek wordt gepositioneerd als partner in persoonlijke ontwikkeling, sluit hier goed op aan. Maak gebruik van de campagne waar die van toepassing is, met de nuancerings en lokale invulling voor uw eigen bibliotheekconcept. Zie ook het artikel in Bibliotheekblad nr. 10 'Hoe de landelijke merkcampagne lokaal vorm krijgt'.

Participatie van leden: vooral door workshops en cursussen

Op welke manier willen leden zelf actief zijn in de Bibliotheek in de toekomst? Een relevante vraag, gezien de ontwikkeling naar een participatiesamenleving waarbij het onder meer gaat om actief burgerschap en het versterken van de sociale cohesie.

Als het gaat om participatie van leden in de Bibliotheek dan zeggen redelijk veel leden, zes op de tien, dat ze wel op een bepaalde manier actief willen zijn in de Bibliotheek (ruim 20% zegt ja, een kleine 40% zegt misschien); bij lager en middelbaar opgeleide leden ligt dat wat lager. Leden zien dan vooral een rol voor zichzelf via het geven van workshops of lezingen, over allerlei onderwerpen. Men noemt ook vaak een leesclub als manier waarop men mogelijk actief zou zijn in de Bibliotheek. Ook voorlezen, taallessen, het wegwijs maken van andere leden in de bibliotheek en dergelijke worden regelmatig genoemd. Daarnaast noemt een klein deel het gebruik van ruimtes, voor bijvoorbeeld overleg of workshops.

Gezien de interesse van leden in participatie in de Bibliotheek, lijkt een actieve benadering van leden om te participeren een goede zet; afhankelijk natuurlijk van het beleid en de doelstellingen van uw Bibliotheek. Een voorbeeld is het initiatief 'Kennismakers' van de Bibliotheek Eindhoven, waarbij mensen worden opgeroepen om hun specifieke kennis in een kleine groep te delen met andere mensen, in de Bibliotheek. Andere voorbeelden zijn de Mensenbieb bij de OBA en het project 'Leen een Fries' van Bibliotheek Drachten, waarbij je kennis kunt opdoen via gesprekken met mensen, naast kennis uit boeken.

Verantwoording

Over het onderzoek

Achtergrond

ProBiblio heeft in 2009 BiebPanel opgericht, een onderzoeksplatform speciaal ontwikkeld voor de bibliotheekbranche. Bibliotheekleden kunnen lid worden van BiebPanel en ontvangen als deelnemer 4 maal per jaar een vragenlijst over verschillende onderwerpen.

Toekomst van de Bibliotheek

Het derde onderzoek van 2016 gaat over het beeld dat BiebPanelleden hebben van de toekomst van de Bibliotheek over 10 jaar (hoofdstuk 1), en de relevantie van de Bibliotheek in de toekomst (hoofdstuk 2). In het derde hoofdstuk laten we zien welke bibliotheekconcepten leden het meest aanspreken. Hoofdstuk 4 gaat in op de participatie van leden in de Bibliotheek in de toekomst.

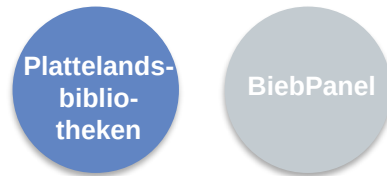
Veldwerkperiode

Het derde onderzoek in 2016 heeft plaatsgevonden van 21 september t/m 13 oktober 2016.

Leeswijzer grafieken

Percentages kunnen soms optellen tot iets meer of minder dan 100%. Dit wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen.

In het resultaatendeel worden resultaten soms weergegeven in de vorm van diagrammen. De donkerblauwe diagrammen geven de resultaten van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken weer, de lichtblauwe diagrammen de resultaten van het totale BiebPanel.

Leeswijzer open vragen

De letterlijke antwoorden op de open vragen staan in een aparte bijlage weergegeven.

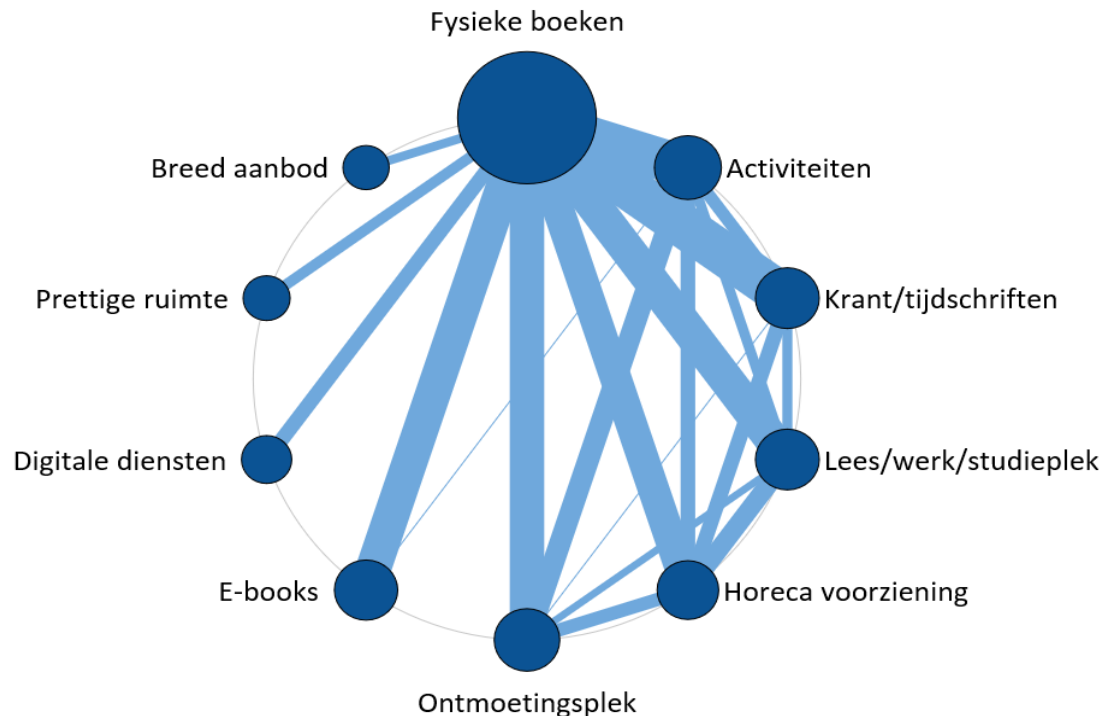

1. Toekomstbeeld van de Bibliotheek over 10 jaar

1.1 Wat moet de Bibliotheek aanbieden over 10 jaar?

Volgens de leden is dat vooral: boeken

Aan BiebPanel-leden is de open vraag gesteld: “Wat zou de Bibliotheek over 10 jaar voor u moeten aanbieden zodat u er gebruik van blijft maken”. De antwoorden van het totale BiebPanel zijn door middel van een tekstanalyse (zie uitleg in de bijlagen) geanalyseerd en geclusterd. De top 10 ‘thema’s’ (antwoordgroepen) die daarbij naar voren komen zijn visueel weergegeven als bollen. Hoe groter de bol, hoe vaker leden dit thema noemen. Lijnen tussen de bollen geven aan dat deze antwoorden in combinatie met elkaar zijn genoemd (hoe breder de lijnen, hoe vaker in combinatie genoemd). In de volgende sheet leest u de conclusies uit de tekstanalyse.

“Wat zou de Bibliotheek over 10 jaar voor u moeten aanbieden zodat u er gebruik van blijft maken?”

Samenvatting totale BiebPanel: een volledig overzicht van de reacties van de leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlagen.

1.1 Wat moet de Bibliotheek aanbieden over 10 jaar?

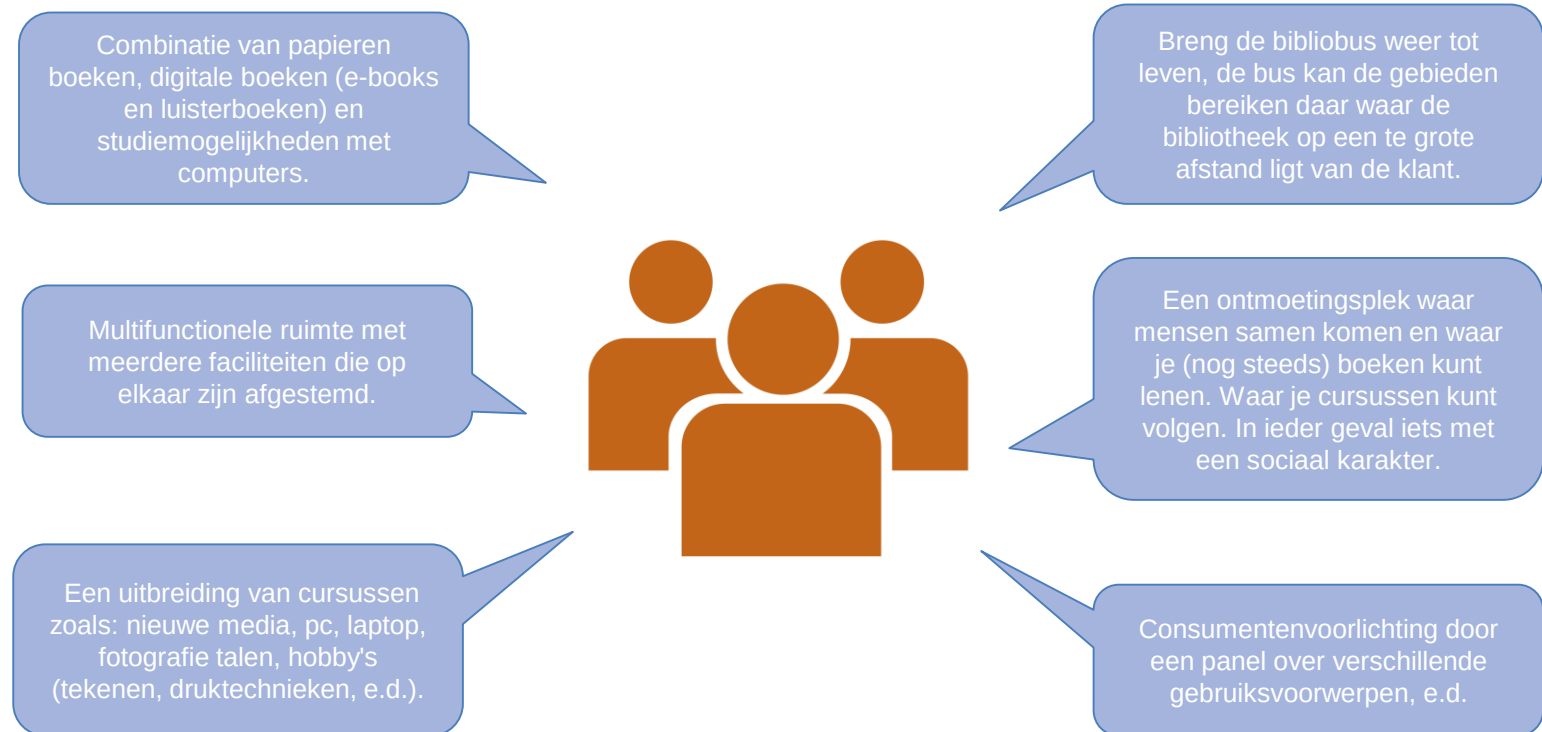
Vooral papieren boeken en daarnaast activiteiten en een ontmoetings- en verblijfsplek

- Uit de analyse van de open antwoorden (van het **totale BiebPanel**) op de vraag “Wat zou de Bibliotheek over 10 jaar voor u moeten aanbieden zodat u er gebruik van blijft maken”, blijken leden vooral boeken te noemen. Men heeft het dan vooral over fysieke, papieren, gewone, gedrukte, echte boeken.
- Verder zeggen leden dat het aanbod aan boeken breed en actueel moet zijn.
- Naast papieren boeken vinden veel leden dat de Bibliotheek een ruim aanbod e-books moet aanbieden.
- Leden noemen, naast boeken, ook andere voor hen belangrijke zaken die de Bibliotheek zou moeten bieden over 10 jaar, namelijk activiteiten (zoals lezingen, cursussen, workshops), een ontmoetingsplek, een lees-, werk- en studieplek en kranten en tijdschriften.
- Ook horeca noemt men regelmatig (zoals kop koffie, drankje, café, koffiehoeck, restaurant)
- Vele leden hebben ook wensen ten aanzien van de ruimte (samengevat als ‘prettige ruimte’). De wensen zijn divers: multifunctioneel, gezellig, aangenaam, open, licht, groot.
- Ook noemt men ‘digitale diensten’, waarbij men zaken aangeeft als digitale media, digitale mogelijkheden, digitale informatie, website, apps, e.d.
- Naast de top 10 thema’s komen ook andere wensen naar voren. Zoals: films/dvd’s, muziek/cd’s, internet/wifi, pc’s (in de zin van voldoende, modern), personeel en medewerkers, met als wensen daarbij deskundig, vriendelijk, behulpzaam, voldoende etc.

1.1 Wat moet de Bibliotheek aanbieden over 10 jaar?

Ook in de Plattelandsbibliotheken noemen leden boeken; daarnaast e-books en digitaal aanbod

Leden noemen allerlei zaken, ook verbetertips, met betrekking tot boeken (qua assortiment, presentatie e.d.), e-books, de fysieke ruimte. Zie de volgende sheet en de open antwoorden in de bijlagen. Enkele quotes ziet u hieronder.

“Wat zou de Bibliotheek over 10 jaar voor u moeten aanbieden zodat u er gebruik van blijft maken?”

Een volledig overzicht van de reacties van de leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlagen.

1.1 Wat moet de Bibliotheek aanbieden over 10 jaar volgens leden van de Plattelandsbibliotheken?

- De antwoorden van de leden van het **Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken** zijn divers, al noemen leden vooral allerlei zaken, ook verbetertips, met betrekking tot boeken, e-books en de fysieke ruimte. Zie de bijlagen met alle open antwoorden.
- Men noemt maar beperkt écht innovatieve zaken.
- Als het gaat om **boeken** zeggen leden dat de Bibliotheek gewone, papieren boeken moet (blijven) aanbieden, maar men heeft bijvoorbeeld ook specifieke wensen m.b.t. de presentatie ervan (op alfabet, overzichtelijker, eigentijds), het type boeken (klassiekers en moderne literatuur) e.d.
- Vele leden noemen een groot aanbod **e-books** als wens voor de toekomst. “Het e-readen heeft de toekomst; ik denk dat over 10 jaar alles via de computer gaat.”; “Digitaal aanbod van ieder nieuw boek dat uitkomt, kranten/tijdschriften digitaal.”
- Leden geven verschillende zaken aan m.b.t. de **ruimte**: zoals het nu is, multifunctionele ruimte met meerdere faciliteiten zoals een studeerplek, een rustige plek om te lezen, een sfeervolle ontmoetingsplek met een kopje koffie/thee, veel ruimte, een groot assortiment boeken, etc. Daarnaast noemt men regelmatig dat de Bibliotheek een **ontmoetingsplek** moet zijn: een sociale ontmoetingsplek met een koffiecorner, een ontmoetingspunt met een sociaal karakter, een plek met gezellige leestafels, waar je cursussen/lezingen kunt volgen, etc.
- Leden noemen ook allerlei zaken m.b.t. **digitalisering**, zoals meer digitale mogelijkheden, digitale databanken, tablets i.p.v. computers, online leermiddelen. “Toegang tot de digitale catalogus in de bibliotheek. Kranten- en tijdschriftartikelen kunnen opvragen en in de mail kunnen krijgen, of op je persoonlijke site. Kortom, alles is toegankelijk, maak het ook in de bieb beter toegankelijk.”

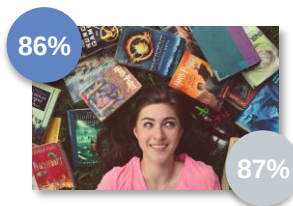
2. Relevantie van de Bibliotheek over 10 jaar

2.1 Meeste belangstelling voor de traditionele leen- en leesfunctie. Verder voor sociale contacten, cursussen, activiteiten en (digitale) informatiebronnen

Leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken hebben iets minder belangstelling voor kranten en tijdschriften lezen en (digitale) informatiebronnen dan het totale BiebPanel. Vrouwen zeggen vaker dan mannen dat ze in de toekomst belangstelling hebben voor boeken lenen en leestips/inspiratie; en ook voor cursussen, kinderactiviteiten en vluchtelingen helpen. De belangstelling voor leestips en inspiratie wordt minder vaak genoemd door lager opgeleiden dan door middelbaar en hoger opgeleide leden.

Boeken lenen

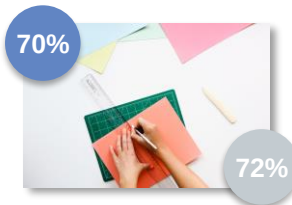
Leestips en
inspiratie

Kranten of
tijdschriften lezen

Digitale
informatiebronnen

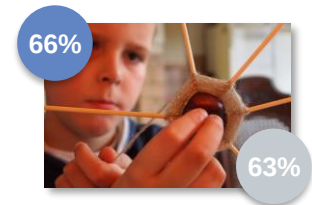
Cursussen hobby of
interesse

Sociale contacten

Vluchtelingen
helpen

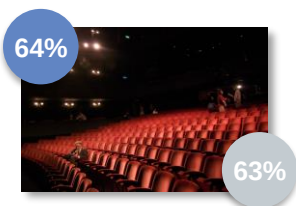
Activiteiten voor
kinderen

- Plattelandsbibliotheken (n=346)
- BiebPanel (n=14.675)

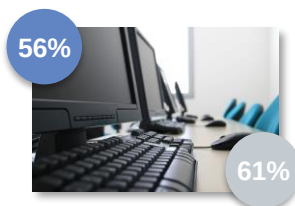
“Heeft u belangstelling voor... (om dat over 10 jaar in de Bibliotheek te vinden of te doen)?” % ‘Ja’

2.1 Zes op de tien hebben belangstelling voor hulp bij formulieren invullen en gemeentediensten; ongeveer de helft voor cursussen op werk/studiegebied

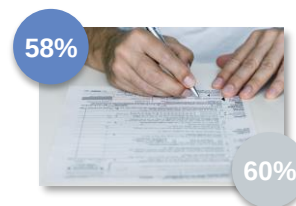
In de Plattelandsbibliotheken heeft men nog wat meer belangstelling dan in het totale Panel voor gemeentelijke diensten, en minder voor werken en studeren, iets eten of drinken in de bibliotheek en het uitwisselen van kennis en ervaringen. Het thema werken en studeren in de Bibliotheek vindt, logischerwijs, meer aansluiting onder leden tot 55 jaar dan onder oudere leden. Middelbaar en hoger opgeleiden en leden van de vestiging Aa en Hunze hebben nog de meeste interesse in cursussen op werk- of studiegebied.

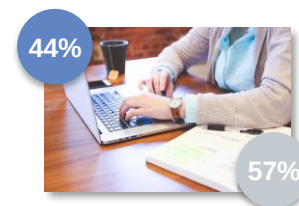
Films, voorstellingen, tentoonstellingen

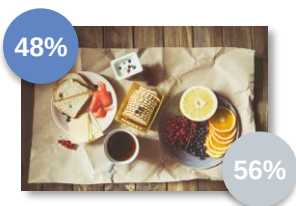
Cursussen werk of studie

Hulp invullen formulieren

Werken en studeren

Eten en drinken

Financieel of juridisch advies

Gemeentelijke diensten

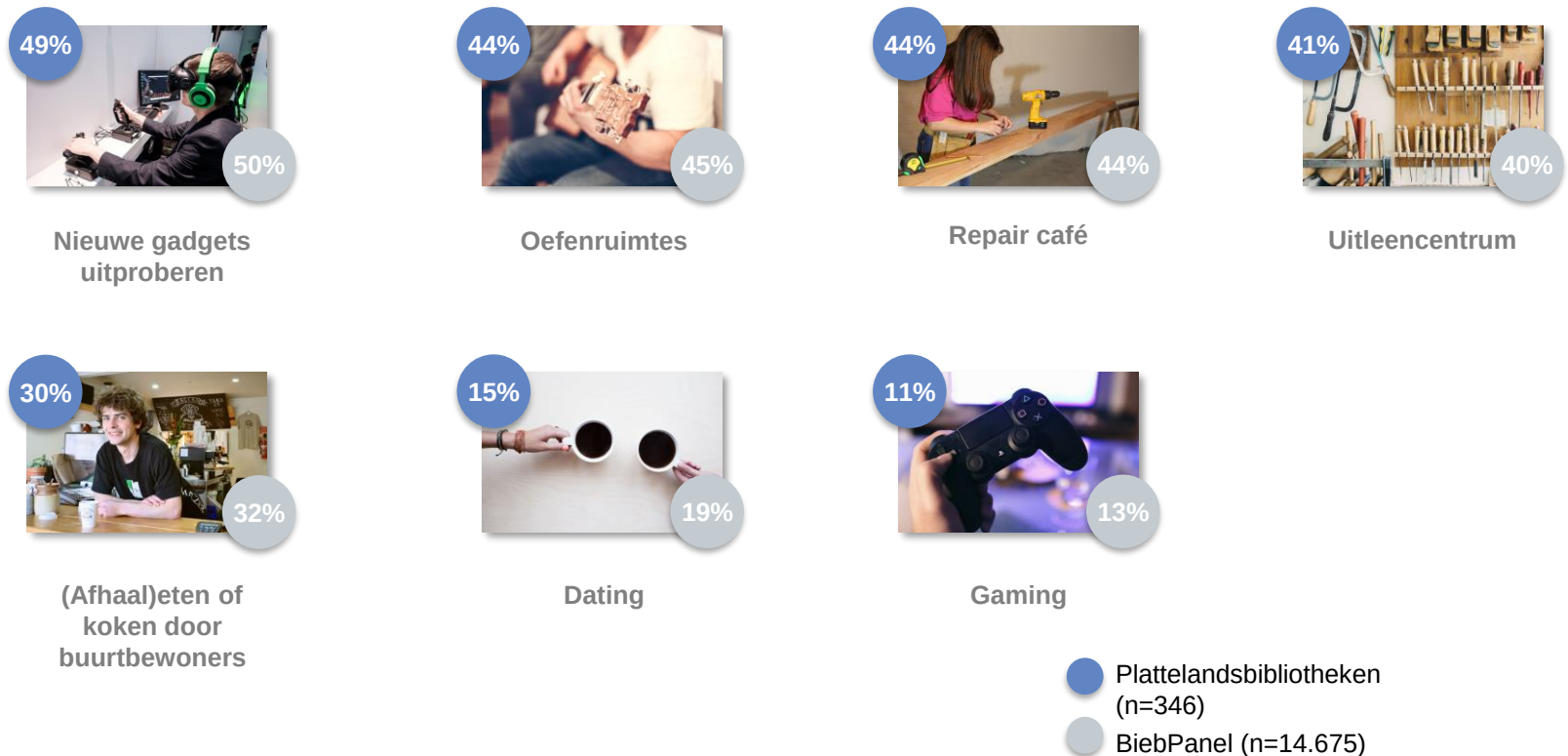
Kennis en ervaringen delen

● Plattelandsbibliotheken (n=346)
● BiebPanel (n=14.675)

“Heeft u belangstelling voor... (om dat over 10 jaar in de Bibliotheek te vinden of te doen)?” % ‘Ja’

2.1 Voor nieuwe zaken als het uitproberen van nieuwe gadgets, het gebruik van oefenruimtes, een repair café en een uitleencentrum bestaat ruime belangstelling

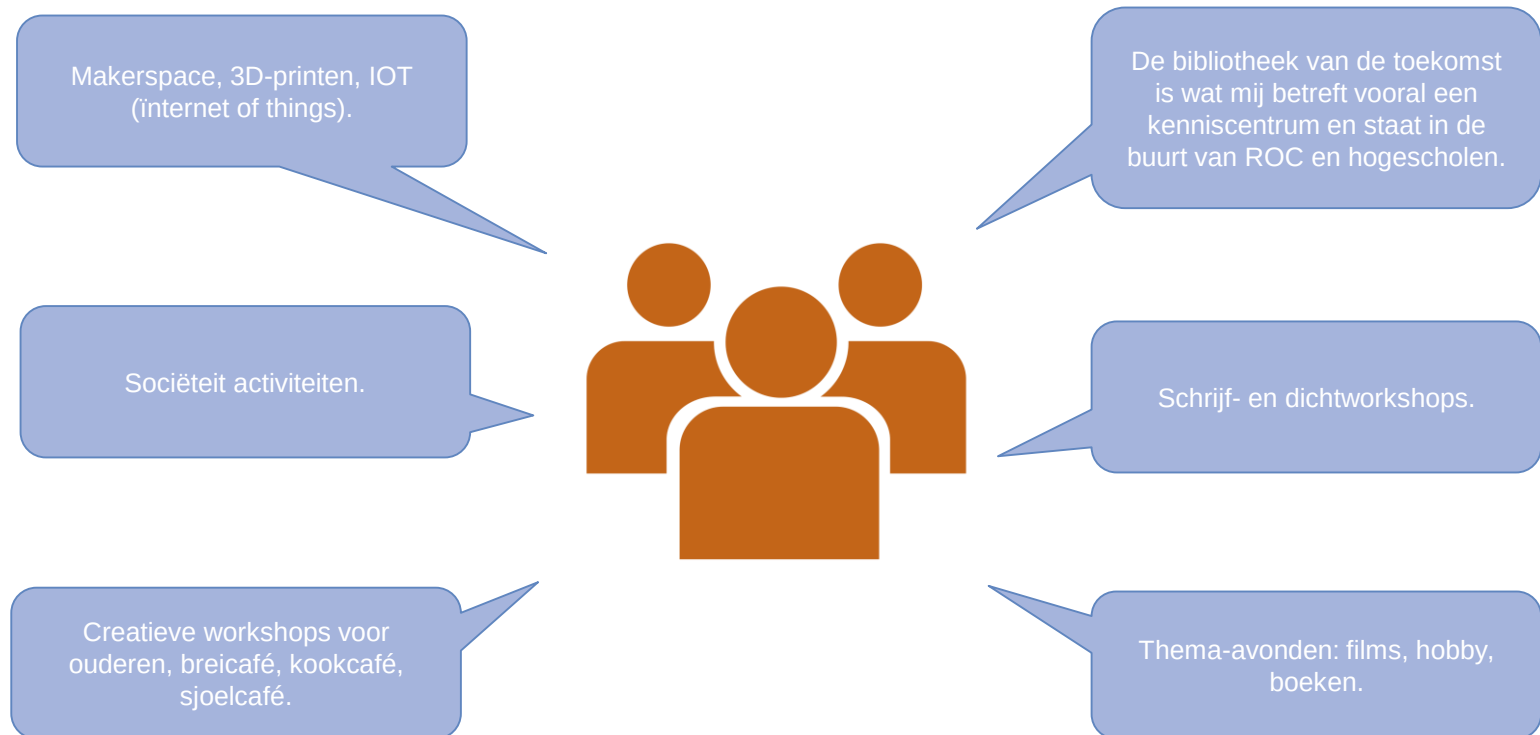
Het gebruik van oefenruimtes spreekt vrouwen meer aan dan mannen. Minder frequente bezoekers (< 1 x per maand) hebben meer belangstelling voor het uitproberen van nieuwe gadgets in de Bibliotheek dan frequentere bezoekers. Leden uit Borger Odoorn zijn wat minder geïnteresseerd in het gebruik van oefenruimtes dan leden uit andere vestigingen; en leden uit Coevorden wat minder in gaming.

“Heeft u belangstelling voor... (om dat over 10 jaar in de Bibliotheek te vinden of te doen)?” % ‘Ja’

2.2 Slechts een beperkte groep noemt, naast de voorgelegde zaken, andere dingen die men graag zou willen doen of vinden in de Bibliotheek over 10 jaar

Enkele quotes van leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken die nog andere dingen noemen, ziet u hieronder. In de bijlagen vindt u alle open antwoorden.

“Zijn er nog andere dingen die u graag zou willen doen of vinden in de Bibliotheek over 10 jaar?”

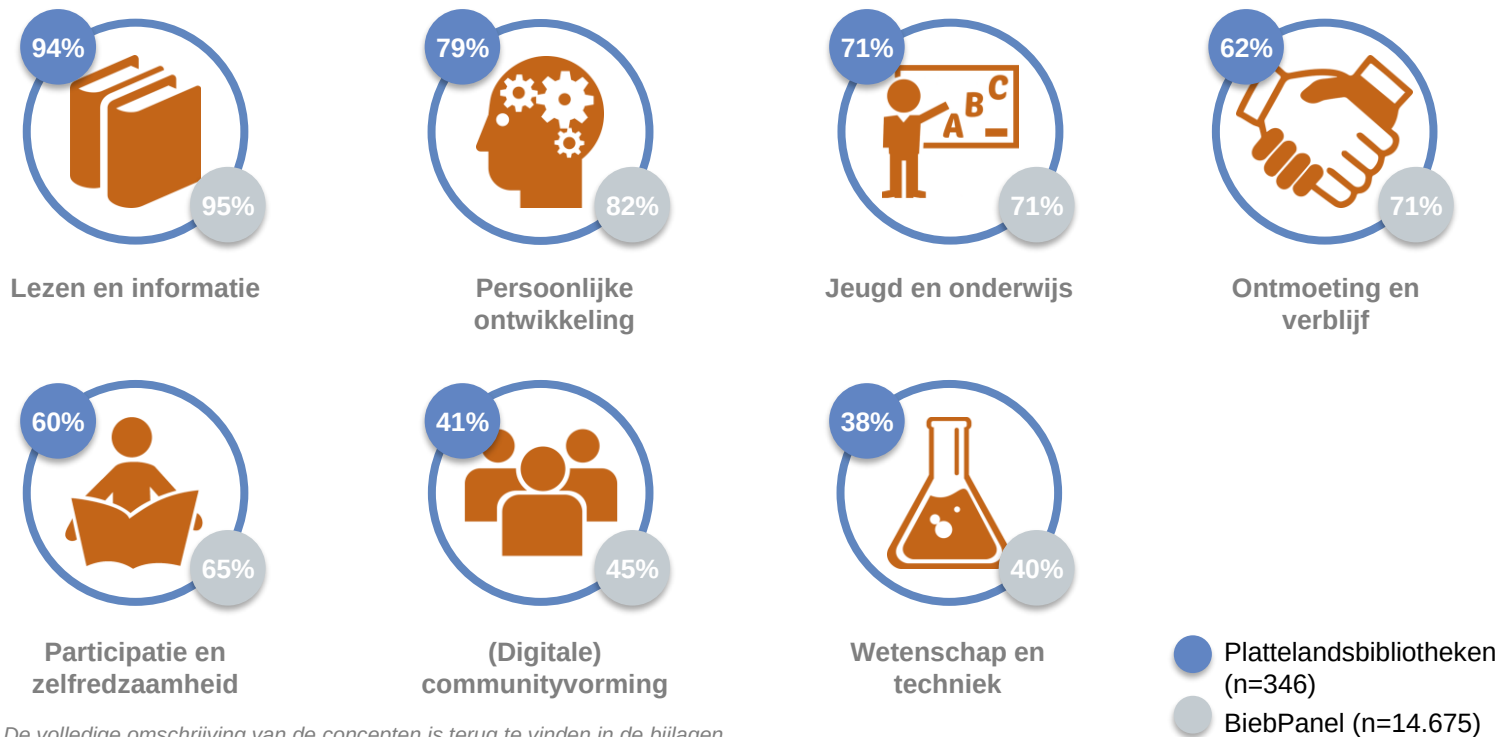
Een volledig overzicht van de reacties van de leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlagen.

3. Bibliotheekconcepten van de toekomst

3.1 Meest aansprekende toekomstconcepten zijn een Bibliotheek die zich richt op lezen en informatie, en op persoonlijke ontwikkeling.

Voor leden van het Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is een concept dat focust op 'ontmoeting en verblijf' wat minder vaak aansprekend dan voor het totale Panel. Vrouwen zijn vaker dan mannen enthousiast over een Bibliotheek waar 'jeugd en onderwijs' centraal staat.

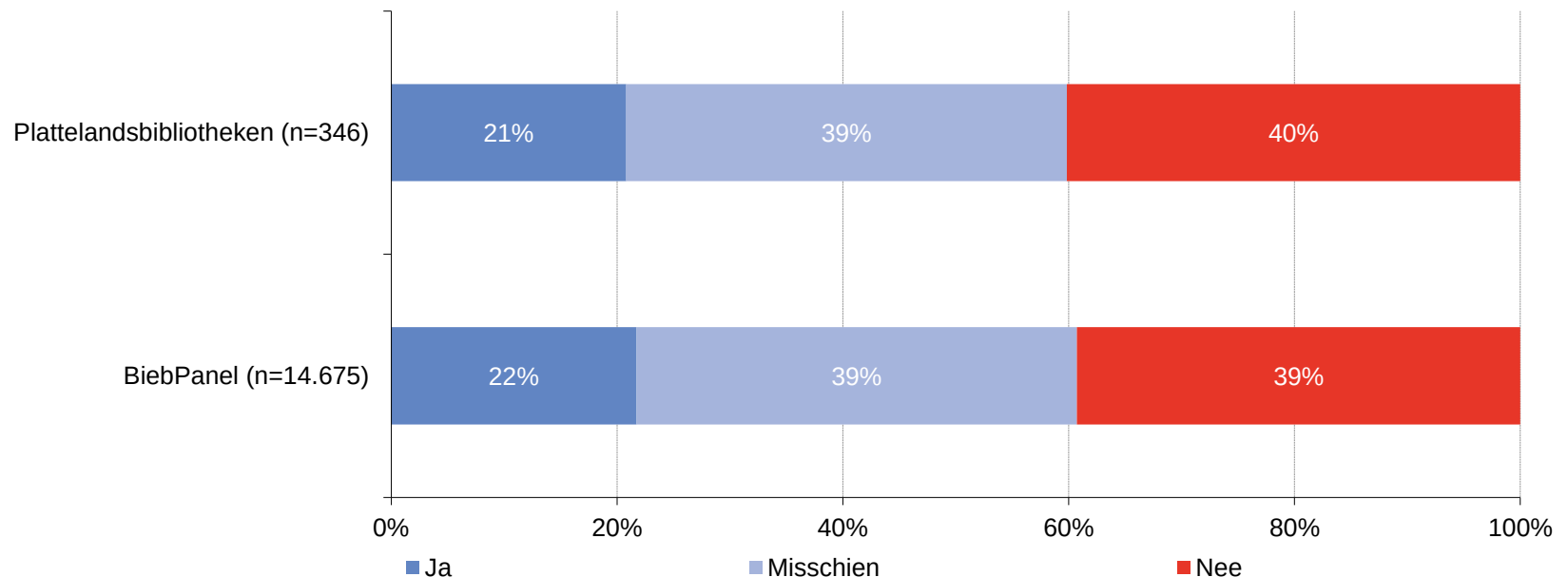
“We leggen u enkele voorbeelden voor van hoe de Bibliotheek er in de toekomst kan uitzien, en wat de Bibliotheek dan zou kunnen bieden. U kunt steeds aangeven of u dit wel of juist niet aanspreekt.” % ‘Spreekt aan’

4. Participatie van leden

4.1 Zes op de tien leden zien (misschien) een bepaalde actieve rol voor zichzelf in de Bibliotheek van de toekomst

Hoger opgeleide leden zijn wat meer geneigd tot een actieve rol in de Bibliotheek in de toekomst dan lager/middelbaar opgeleide leden (bij hoger opgeleiden 67%, bij lager/middelbaar opgeleiden respectievelijk 46% en 53%).

Introductie bij de vraag: Leden van de Bibliotheek kunnen ook zelf actief zijn in de Bibliotheek. Ze kunnen bijvoorbeeld de Bibliotheek gebruiken om zelf activiteiten te organiseren. Enkele voorbeelden: stel je hebt veel kennis op het gebied van fotografie, programmeren of striptekenen en deelt je kennis met andere bibliotheekleden door daar bijvoorbeeld een workshop over te geven. Of je maakt je zorgen om leegstand in de stad, en wil daarover de discussie starten. Of je zit in een leesclub of muziekbond en maakt daarvoor gebruik van de ruimtes van de Bibliotheek.

“Kunt u zich voorstellen dat uzelf in de toekomst op zo’n soort manier actief bent in de Bibliotheek?”

4.2 Leden zien zichzelf vooral actief in de Bibliotheek door het geven van cursussen en workshops, activiteiten, leesclubs en voorlezen

Het betreft hier de samenvatting van de open antwoorden van de leden van netwerkbibliotheken zonder grote plaats, dus vergelijkbaar met uw Bibliotheek.

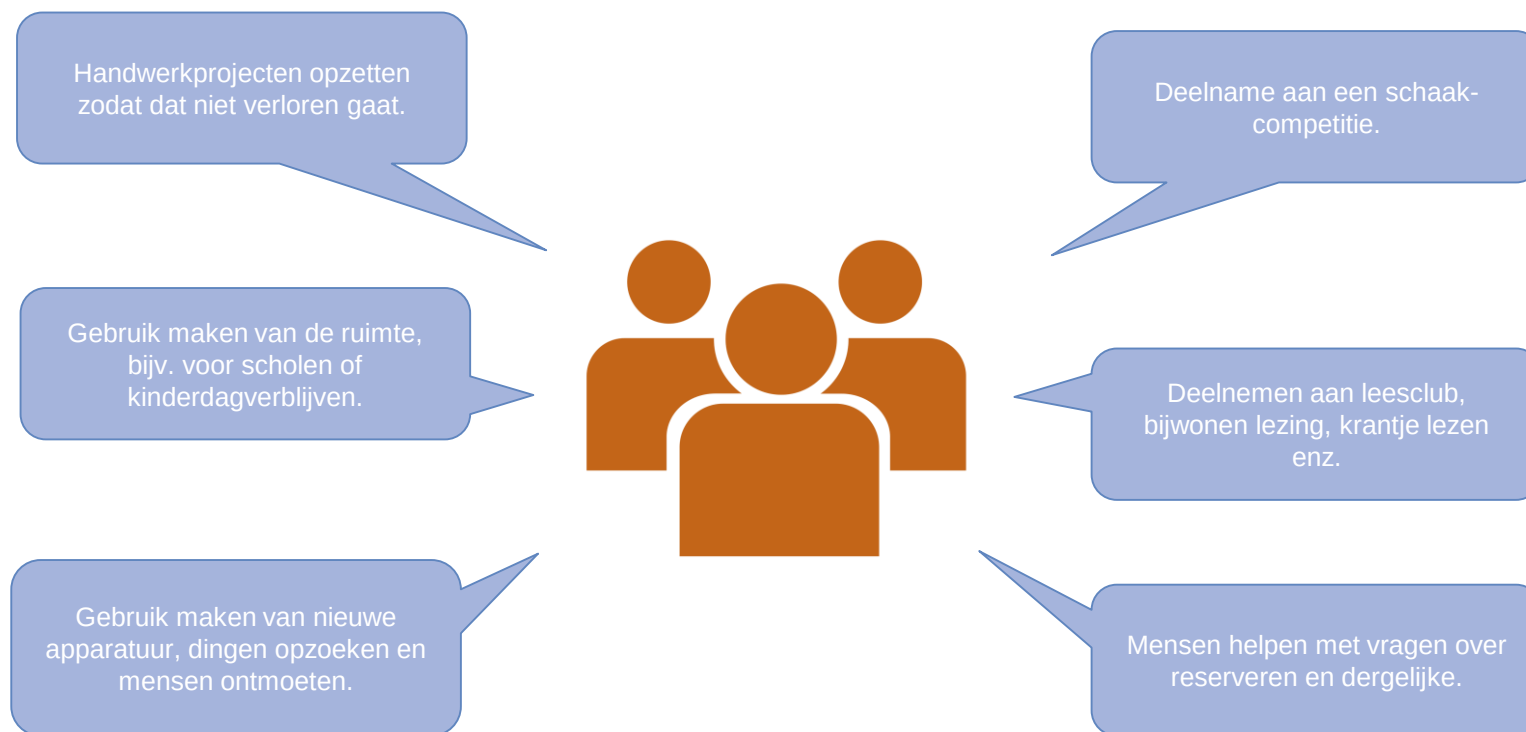

“Op welke manier zou u dan (misschien) actief kunnen of willen zijn in de Bibliotheek?” *Netwerkbibliotheek zonder grote plaats*

Een volledig overzicht van de reacties van de leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlagen.

4.3 Relatief vaak noemen leden in de Plattelandsbibliotheken workshops, lezingen en leesclubs als manier om actief te zijn in de Bibliotheek

Enkele quotes van leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken ziet u hieronder. In de bijlagen vindt u alle open antwoorden.

“Op welke manier zou u dan (misschien) actief kunnen of willen zijn in de Bibliotheek?”

Een volledig overzicht van de reacties van de leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlagen.

Bijlagen

Bijlagen

Uitleg tekstanalyse

Toelichting tekst-analyse

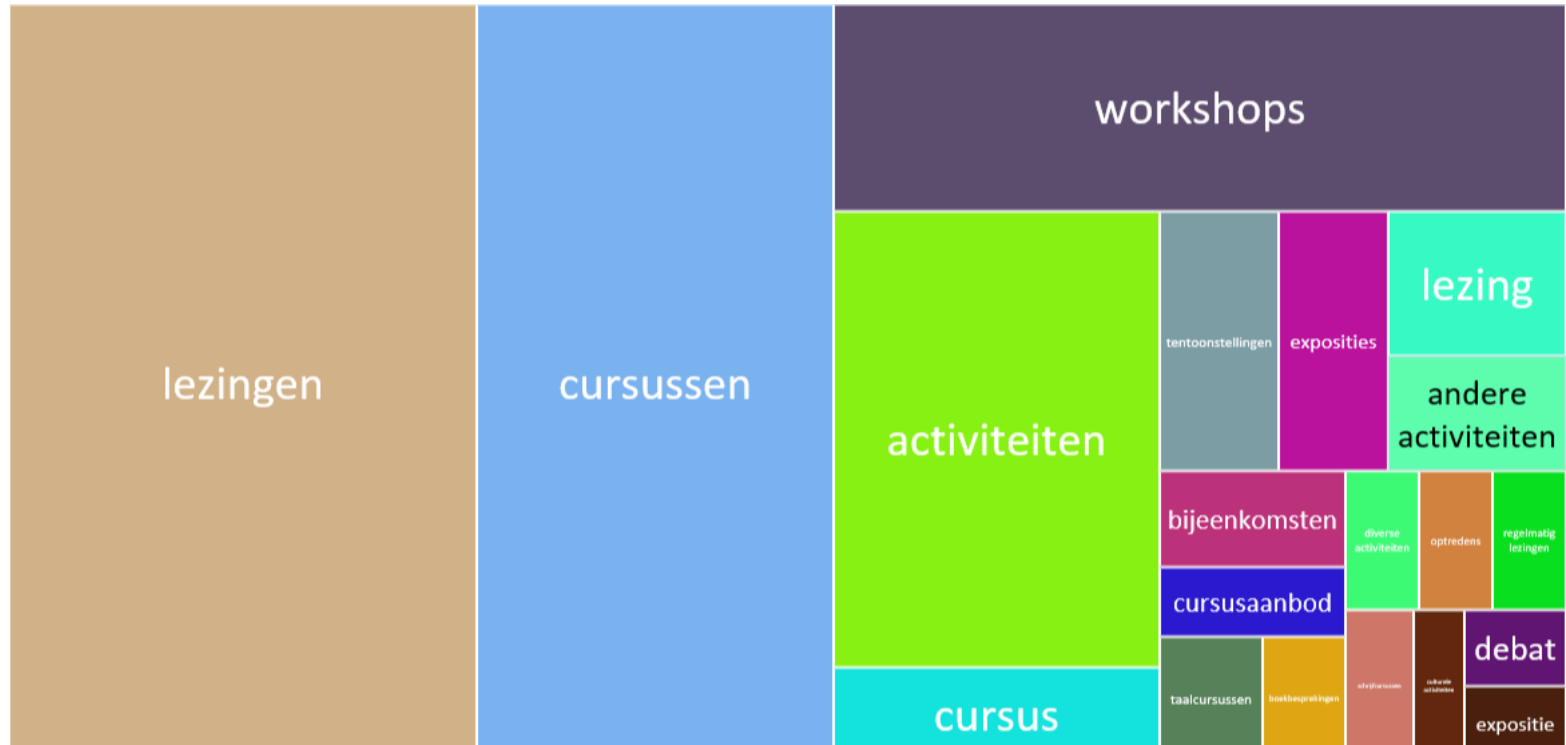
Om meer inzicht te krijgen in de belangrijkste wensen en behoeften van bibliotheekleden voor de toekomst, zijn de antwoorden op de open vraag *'Wat zou de Bibliotheek over 10 jaar voor u moeten aanbieden zodat u er gebruik van blijft maken?'* geanalyseerd met behulp van de tekstanalyse software Ascribe Inspector. Via deze software zijn de antwoorden, die deelnemers noemen, semi-geautomatiseerd in categorieën ingedeeld. Daarnaast is gekeken welke onderwerpen door deelnemers vaak samen genoemd worden (co-occurrence analyse), zodat verbanden en relaties duidelijk worden.

Op pagina 10 zijn de tien meest belangrijkste categorieën weergegeven in een co-occurrence diagram. De categorieën bestaan uit genoemde onderwerpen die logischerwijs bij elkaar passen en worden visueel weergegeven in de vorm van bollen. Hoe groter de bol, hoe vaker deelnemers onderwerpen binnen deze categorie genoemd hebben. De lijnen tussen de bollen geven aan dat onderwerpen door deelnemers in combinatie genoemd worden. Hoe dikker de lijn, hoe vaker deelnemers deze onderwerpen in combinatie noemen.

Op de volgende pagina's is voor drie interessante categorieën een overzicht opgenomen met daarin de meest genoemde producten en diensten.

Bijlagen

Tekstanalyse: voorbeelden van antwoorden binnen thema Activiteiten

Bijlagen

Tekstanalyse: voorbeelden van antwoorden binnen thema Lees/werk/studieplek

Bijlagen

Tekstanalyse: voorbeelden van antwoorden binnen thema Prettige ruimte

Bijlagen

Uitleg concepten Bibliotheek van de toekomst

De Bibliotheek richt zich vooral op **lezen en informatie**: de collectie staat centraal, mensen komen hier om fysiek en digitaal boeken te lenen en te lezen en informatie te zoeken.

De Bibliotheek richt zich vooral op **persoonlijke ontwikkeling**: bieden van mogelijkheden om nieuwe kennis op te doen, leesbevordering en leren van moderne (digitale) vaardigheden voor volwassenen.

De Bibliotheek richt zich vooral op **jeugd en onderwijs**: samenwerking met kinderopvang en scholen, speciale activiteiten voor 0 tot 18 jarigen en een uitgebreide collectie voor de jeugd.

De Bibliotheek richt zich vooral op **ontmoeting en verblijf**: een plek voor deelname aan activiteiten, ervaringen delen, werken en studeren, kranten en tijdschriften lezen en iets eten & drinken.

De Bibliotheek richt zich vooral op **participatie en zelfredzaamheid**: programma's om deelname aan de maatschappij te bevorderen, hulp bij het invullen van bijvoorbeeld belastingaangifte en taalvaardigheid.

De Bibliotheek richt zich vooral op **(digitale) communityvorming**: het samenbrengen en in gesprek brengen van mensen, zowel in de Bibliotheek zelf als online.

De Bibliotheek richt zich vooral op **wetenschap en techniek**: experimenteren met nieuwe technieken en ondersteuning in het zelf creëren, zoals 3Dprinting, FabLabs, DigiLabs, makerspaces, e.d.

ProBiblio

voor bibliotheken

Steekproef

Samenstelling Steekproef (1)

Verdeling over vestigingen en responspercentage

Welke vestiging bezoekt u het vaakst?

Plattelandsbibliotheken	
de Bibliotheek Coevorden	55
de Bibliotheek Tynaarlo	53
de Bibliotheek Wolden	52
de Bibliotheek Westerveld	49
de Bibliotheek Aa en Hunze	38
de Bibliotheek Noordenveld	36
de Bibliotheek Midden-Drenthe	35
de Bibliotheek Borger-Odoorn	28

Responspercentage

	Plattelandsbibl iotheken	BiebPanel
Uitgenodigd	694	29.611
Deelgenomen	346	14.675
Responspercentage	50%	50%

Samenstelling Steekproef (2)

Verdeling leeftijd en geslacht

Aantal deelnemers		
	Plattelandsbibliotheken	BiebPanel
n=	346	14.675
Leeftijd		
	Plattelandsbibliotheken	BiebPanel
16 tot 35 jaar	5%	7%
35 tot 55 jaar	34%	32%
55 jaar tot 65 jaar	25%	27%
65 jaar of ouder	35%	34%
Gemiddelde leeftijd		
	Plattelandsbibliotheken	BiebPanel
	57,4	57,0
Geslacht		
	Plattelandsbibliotheken	BiebPanel
Man	20%	25%
Vrouw	80%	75%